οὐρανός ἐπάνω ἀπ' τὸ κεφάλι του. Δέν πρόφταναν νὰ ἰδοῦν οὔτε τοὺς ἴσκιους των...

— Φοβᾶσαι ; Γιατί φοβᾶσαι ; Ἡ σελήνη εἶνε λαμπρή κ' οἱ νεκροὶ εἶνε χρήγοροι... Γιατὶ φοβᾶσαι τοὺς νεκρούς, πιστή μου Ἑλένη ;

— Ὤ, ἄσε τοὺς νεκροὺς στὴν ἡσυχία τους !...

— Ὤ, ἄλογό μου, ὦ μαῦρο ἀράπικο ἄλογό μου !... Μοῦ φαίνεται πὼς ἀκούω τὸ λάλημα τοῦ πετεινοῦ..." Ὤ, ἄλογό μου, νοιώθω στὸ πρόσωπό μου τὴ δροσιὰ τῆς χαραυγῆς... Ἡ πορεία μας κοντεύει νὰ τελειώση... Νόστ, νόστ !... Οἱ νεκροὶ εἶνε χρήγοροι... Φτάσαμε στὴν κάμαρά μας, Ἑλένη... Νὰ ἡ κατοικία σου...

Μιὰ πόρτα ἀνοιχτηκε, τρίζοντας στοὺς σκουριασμένους στρόφιγγές της, καὶ κάτω ἀπ' τὶς ὀχρες ἀχτίδες τῆς σελήνης φάνηκε ἕνας πύργος καὶ μιὰ ἐκκλησία.

Τὰ νυχτοπούλια τρομάξαν καὶ πετάξανε, βγάζοντας πένθιμες κραξιές, κ' ἡ ψυχὲς τῶν καταραμένων ἄρχισαν νὰ σαλεύουν ὅμοια μὲ φθινοπωρινὰ φύλλα ποὺ πέφτουν....

Τὸ ξαναμμένο ἄλογο πέρασε πηδῶντας πάνω ἀπὸ μνήματα καὶ πλάνες καὶ τέλος ἔκαψε τὸ παράφορο τρέξιμό του μπροστὰ σ' ἕναν ἀνοιχτὸ τάφο.

Ὁ καβαλλάρης ἀφίνει τὰ χαλινάρια ἀπ' τὰ χέρια του, ἡ χαλύβδινη περικεφαλαία του πέφτει, ὁ θώρακας ἀφίνει γυμνὰ τὰ ἐξόσαρκα στήθη του κ' οἱ πτερωτοὶ ἱππεῖς κυλοῦν κάτω ἀπὸ τὶς ματωμένες του φτέρνες.

Τὰ μάτια φεύγουν ἀπ' τὶς κόχες των, ἡ σάρκα ἀφίνει ἐξόσκελα τὰ κόκκαλα καὶ τὰ χέρια τῆς Ἑλένης δὲν ἀγκαλιάζουν πειὰ παρὰ ἕνα σκέλεθρο.

Τὸ ἄλογο βγάζει φωτιὰ καὶ καπνὸ ἀπ' τὰ ρουθούνια του, κάνει ἕνα πελώριο πήδημα κ' ἀφανίζεται στὸν ἀέρα, ἀφίνοντας τὴν Ἑλένη καταχής.

Τότε τὴν περικυκλώνουν τὰ ὠχρὰ φαντάσματα τῶν πεθαμένων, στήνουν γύρω της χορὸ κ' ἀρχίζουν τὸ μακάριο, ἀπαίσιο τραγοῦδι τους, παρασύροντάς την μέσα στὸν ἀνοιχτὸ τάφο !....

ΒΑΛΤΕΡ ΣΚΩΤΤ

Τί εὐτυχισμένες στιγμές, τί γλυκόλογα καὶ τί φιλιά !...

Η ΔΗΜΩΔΗΣ ΠΟΙΗΣΙΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΜΟΙΡΟΛΟΓΙΑ

Ἡ γῆς πρέπει νὰ χαίρεται, πρέ-
(πει νὰ χαμαρώνη,
πρέπει νὰ τήνε στέρνωνε κλω-
(νιὰ μαργαριτάρι,
πρέπει νὰ τὴ σκαλίζονε μὲ
(χρυσᾶ σκαλιστήρια,
ποὺ τρωεῖ ἀητοὺς καὶ σταυραη-
(τοὺς καὶ νειὲς μὲ τὰ στολίδια,
τρώει τῶν μανάδων τὰ παιδιά,
(τῶν ἀδερφιῶν τ' ἀδέρφια,
ποὺ τρώει καὶ τ' ἀντρόγυνα τὰ
(πολυαγαπημένα.

* * *

Ἐγὼ γιὰ τὸ χατῆρ σου τρεῖς
(βάρδιες εἶχα βάλει,
εἶχα τὸν ἥλιο στὰ βουνὰ καὶ τὸν
(ἀητὸ στοὺς κάμπους,
καὶ τὸ βοριᾶ τὸ δροσερὸ τὸν εἶχα στὰ καράβια.
Μὰ ὁ ἥλιος ἐβασίλεψε κ' ὁ ἀητὸς ἀποκοιμήθη
καὶ τὸ βοριᾶ τὸ δροσερὸ τὸν πῆραν τὰ καράβια.
Κ' ἔτσι τοῦ δόθηκε καιρὸς τοῦ Χάρου καὶ σὲ πῆρε.

* * *

— Παράγγειλέ μου, μάτια μου, τὸ πότε θέλεις νἄρθῃς,
νὰ στρώσω ρόδα στὰ βουνά, τριαντάφυλλα στοὺς κάμπους.
— Κ' ἂν στρώσης ρόδα μάζω τα, τριαντάφυλλα ἔπαρέ τα.
κ' ἐγὼ πίσω δὲν ἔρχομαι καὶ πίσω δὲν γυρίζω.
Πῆγα στῆς Ἄρνης τὰ βουνά, στῆς Ἄρνης τὰ λαγκάδια,
π' ἀρνιέται ἡ μάνα τὸ παιδὶ καὶ τὸ παιδὶ τὴ μάνα,
π' ἀρνῶνται καὶ τ' ἀντρόγυνα καὶ πειὰ δὲν ἀνταμώνουν.

* * *

Ποῦ πᾶς, περιστεράκι μου, νὰ φτιάσης τὴ φωλιά σου;
Ἂν τήνε φτιάσης στὸ βουνό, σοῦ τὴ χαλάει τὸ χιόνι.
ἂν τήνε φτιάσης στὸ γιαλό, σοῦ τὴ χαλάει τὸ κῦμα,
κ' ἂν τήνε φτιάσης καταχῆς, σοῦ τὴ χαλᾶν τὰ φείδια.
Ποῦ πᾶς, περιστεράκι μου, νὰ φτιάσης τὴ φωλιά σου,
κ' ἐμάρανες τὰ χείλη μου κ' ἔκαψες τὴν καρδιά μου;

ΣΚΕΨΕΙΣ

— Προτιμώτερο νὰ κατοικῆς μέσα στὴν ἔρημο παρὰ μὲ γκρινιάρα γυναίκα.

— Στὸ δρόμο ποὺ πᾶς οὔτε μπροστὰ ἀπὸ τοὺς φίλους σου νὰ πηγαίνης, οὔτε πίσω τους νὰ μένης.

ΠΟΡΤΟΓΑΛΛΙΚΑ ΠΕΖΟΤΡΑΓΟΥΔΑ — **ΤΟΥ ΚΑΜΟΕΝΣ**

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΗΣ ΙΝΕΣ

Ὦ ἔρωτα, ἐσὺ ποὺ βασανίζεις σκληρὰ τοὺς ἀνθρώπους καὶ ποὺ φλογίζεις ἀλάτητα τὰ στήθη τῶν πιστῶν σου, ἐσὺ προξένησες κοὶ τὸ θάνατο τῆς Ἰνές, ποὺ γιὰ νὰ σοῦ φανῇ ὑπάκοη τιμωρήθηκε σκληρά. Λοιπὸν ἀληθινά, ὦ ἄσπλαχνε θεέ, δὲν σοῦ ἀρκεῖ νὰ σβύνῃς τὴ δίψα σου μὲ τὰ δάκρυα τῶν ἐραστῶν, ἀλλὰ θέλεις νὰ φαντιστῇ ὁ βωμός σου μὲ αἷμα καὶ νὰ πέση μπρός του νεκρὸ τὸ σῶμα μιᾶς παρθένας τριψερῆς ;

Ἐξοῦσες ἥσυχα καὶ μοναχιά, ὦ πανέμορφη Ἰνές, κ' ἡ ἀφρόντιστη, τρελλή, παράφορη ζωή σου φοροῦσε τὸ στεφάνι τῆς χρυσῆς νειότης καὶ χαιρόταν τὴν εὐτυχία ποὺ περνάει διαβατική. Πλανιόσουν στὴν ἀκροπεταμιὰ τοῦ γαλανοῦ Μοντέγο. ἔβρεχες τὰ κύματά του μὲ δάκρυα ἐρωτικὰ καὶ μάθαινες στὰ βουνὰ καὶ στὰ λουλούδια τ' ὄνομα ποὺ ἦταν γραμμένο στὴν καρδιά σου.

Τὸ βασιλόπουλο σ' ἀγαποῦσε μὲ θερμότατη λατρεία. Ἐκεῖνον ἀναπολοῦσες ἐσύ, κ' ἐσένα ἔβλεπε ἐκεῖνος στ' ὄνειρό του. Κι' ὅταν ἔλειπε μακρυά, σὲ καμμιὰ χώρα ἀλαργινή, ἐσὺ πάντα πράβαινες μπροστὰ στὰ μάτια του. Τὴ νύχτα σὲ ξανάβρισκε στ' ὄνειρό του καὶ τὴν ἡμέρα σὲ καλοῦσε κοντά του μὲ τοὺς ρεμβασμούς του. Καθετὶ ποὺ ἔβλεπαν τὰ μάτια του ἢ ἄκουγαν τ' αὐτιά του, τοῦ θύμιζαν τὴν περασμένη του εὐτυχία, τὶς στιγμὲς τῆς ἀγάπης στὰ πράσινα λειβάδια... Τί εὐτυχισμένες στιγμές, τί γλυκόλογα καὶ τί φιλιά !... Καμμιὰ ἄλλη γυναῖκα δὲν ἄρεσε στὸ βασιλόπουλο κ' εἶχε ἀρνηθῆ πολλὲς κόρες ἀρχόντων ποὺ τοῦ πρότειναν γιὰ γάμο. Ἀλλ' ἀπὸ τὶς ἐπανειλημμένες του ἀρνήσεις, ὁ πατέρας του ἄρχισε νὰ μουρμουρίζῃ. Κ' ἀφοῦ ὁ γέρο-βασιλιᾶς εἶδε πὼς ἔχανε ἄδικα τοὺς κόπους του, ἀποφάσισε νὰ καταφύγῃ σὲ μιὰ πρᾶξη φοβερή.

Ἀποφάσισε νὰ θυσιάση τὴν ὠμορφη Ἰνές, ποὺ κρατοῦσε τὸ γυιό του σκλάβο μὲ τὰ κάλλη της, καὶ νὰ χύση τὸ ἀθῶο της αἷμα, γιὰ νὰ μπορέση νὰ σβύση μέσα σ' αὐτὸ τὴν ἐρωτικὴ φλόγα τοῦ γυιοῦ του. Ἀλλὰ ποιά κακὴ ἡμέρισσα παρακίνησε τὸ δοξασμένο βασιλιᾶ νὰ τραβήξῃ τὸ σπαθί του τὸ τιμημένο ἀπὸ τόσους πολέμους καὶ νὰ χτυπήση μ' αὐτὸ τὴν ἀγαπημένη τοῦ γυιοῦ του ;

Μόλις τὴν ἔφεραν οἱ ἄγριοι φρουροὶ μπροστὰ στὸ βασιλιᾶ, ὁ Ἀλφόνσος συγκινήθηκε κ' ἦταν ἕτοιμος νὰ τὴ συχωρέση. Ἀλλὰ ὁ ὄχλος ἄρχισε νὰ κραυγάζῃ καὶ νὰ ζητάη μ' ἐπιμονὴ τὸ θάνατο της. Ἡ δυστυχισμένη Ἰνὲς θρηνοῦσε πικρά, γιατὶ θάζανε τὸ βασιλόπουλο ποὺ τ' ἀγαποῦσε μὲ λαχτάρα, γιατὶ θ' ἀποχωρίζοταν ἀπ' τὰ παιδιά της, τὰ παιδιὰ τοῦ ἀγαπημένου της...

Ὑψωσε πρὸς τὸν οὐρανὸ τὰ δακρύβρεχτα μάτια της —ἀφοῦ τὰ χέρια της ἦσαν ἀλυσσόδετα—, καὶ γυρίζοντας τὸ βλέμμα πρὸς τὰ παιδιά της ποὺ περμέναν ἐκεῖ κάπου, συλλογίστηκε μὲ φρίκη πὼς τὰ φτωχά της ὀρφανὰ θὰ περνοῦσαν ἀπ' τὴ μπόρα τῆς ζωῆς, χωρὶς τὴ σκέπη τῆς μητέρας, κ' εἶπε στὸ σκληρόκαρδο πάππο τους:

— Ὦ ἐσὺ ποὺ ἔχεις μορφὴ καὶ καρδιὰ ἀνθρώπου, ἂν δὲν λυπᾶσαι νὰ στείλης στὸν τάφο μιὰ γυναῖκα, ποὺ τὸ μόνο της φταίξιμο ἦταν πὼς ἀγάπησε πολύ, λυπήσου τουλάχιστο αὐτὰ τ' ἀδύνατα πλάσματα. Ἂν θέλης νὰ μὲ τιμωρήσης, στεῖλε με νὰ κατοικήσω στὴν ἄγρια ἔρημο, ἐκεῖ ὅπου ζοῦν ἡ τίγρεις καὶ τὰ λιοντάρια, κ' ἴσως βρῶ σ' αὐτὰ τὴ συμπόνια ποὺ δὲν ὑπάρχει στὰ σκληρὰ στήθη τῶν ἀνθρώπων.

Τὰ λόγια αὐτὰ συγκίνησαν ὑπερβολικὰ τὸν βασιλιᾶ καὶ τοῦ καταπραΰνναν τὴν καρδιά. Ἀλλὰ οἱ αὐλικοί του ἐπέμεναν νὰ σκοτώση τὴν Ἰνές. Τότε ἡ Ἰνὲς ἐροχώρησε καὶ πρότεινε στοὺς σκληροὺς τῆς φονιάδες τ' ἀλαβάστρινο στῆθος της, μὲ ὑψωμένο περήφανα τὸ ξανθό της κεφάλι, ποὺ τοὔπρεπε βασιλικὸ στέμμα. Κ' ἐκεῖνοι οἱ σκληρόκαρδοι βύθισαν τὰ ξίφη τους στὸ στῆθος τῆς νέας κ' ἔθαψαν μ' αἷμα τὰ κρῖνα του τὰ πάλλευκα. Τὴ σκότωσαν, ἀλλοίμονο, τὴν ὡραία Ἰνές !...

Κι' ὅπως τὸ ἄσπρο λουλουδο ποὺ κόβεται πρόωρα, στολίζει γιὰ λίγες στιγμὲς τὰ μαλλιὰ τῆς κοπέλλας καὶ μαραίνεται ὕστερα καὶ χάνει τὸ χρῶμα του, καὶ τὸ ἄρωμά του, ἔτσι χλώμιασε κ' ἡ Ἰνές, ἔπεσε κάτω, κ' ἔφυγε ἀπ' τὴ ζωὴ μαζὺ μὲ κάθε ὠμορφιὰ ποὺ τὴν ἐστόλιζε.

Γιὰ πολὺν καιρὸ θρήνησαν τὸν θάνατό της ἡ κόρες τοῦ Μοντέγο καὶ τὰ πικρά τους δάκρυα μεταβλήθηκαν σὲ βρύσι ποὺ σώζεται ἀκόμη γιὰ νὰ φανερώνη αἰώνια τὸ πένθος τους. Κι' ἡ βρύσι αὐτή, ποὺ πῆρε τ' ὄνομα τῆς Ἰνές, βρέχει ἀκόμα τὰ λουλούδια τῶν ἀγρῶν καὶ κυλάει τὰ γάργαρα νερά της στὰ χορτάρια...